

Forbrugerombudsmanden
Amagerfælledvej 56
2300 København S

att. Charlotte Bruun Windahl

Thomas Andersen Thrane
Direkte Tel: 30 38 61 67
Tel +45 44854100
Fax +45 44854101

henvendelse af 27. maj 2009

-8

Hørløv, den 18. juni 2009

27. maj 2009 bedt E.ON Varme om at

..... ændringer grundet med E.ON's kunder, herunder

- 1.1. Det oprindelige aftalegrundlag
- 1.2. Senere ændringer af det oprindelige aftalegrundlag
 - 1.2.1. Grundlag og hjemmel
- 1.3. Det aktuelle aftalegrundlag
2. Antallet af kunder, der er berørt af en sådan ændring
3. Konsekvenser, herunder bl.a. i forbindelse med opkrævning af betaling for ydelser og ophør af aftaleforholdet
4. Relationen mellem E.ON og den oprindelige leverandør/aftalepart

GENERELLE BEMÆRKNINGER

E.ON Varmes ydelse er fjernvarme. Ydelsen leveres gennem et kollektivt varmedistributionsnet, som E.ON Varme ejer. Leveringspunktet er kudehanerne (ventilerne), som sidder før varmemåleren.

E.ON Varmes erhvervsvirksomhed er reguleret af varmeforsyningsloven.

Varmeforsyningsloven indeholder navnlig:

- regler, der gør det op til kommunerne at planlægge, hvor der skal være kollektiv forsyning, samt
- en prisregulering, der forhindrer varmeforsyningsvirksomhed i at udnytte deres monopol på fjernvarmelevering. Prisreguleringen indebærer først og fremmest:
 - at varmeforsyningspriser skal svare til omkostningerne ved køb af varmt vand og distribution heraf;
 - at varmeforsyningsøkonomi skal hvile i sig selv uden nogen avance;
 - at varmeforsyningen alene må indregne nødvendige omkostninger i sine priser,

- at varmemforsyningen alene må købe ydelser til markedspris;
- at varmemforsyningen højest må prisfastsætte fjernvarmen til den laveste af den omkostningsbestemte og den substituerbare pris, og
- at priser, leveringsvilkår, varmeprismæssige budgetter og varmeprismæssige regnskaber skal anmeldes til Energitilsynets register;
- at Energitilsynet fører tilsyn med varmemforsyningsvirksomhederne og kan gribe ind, hvis prisen er urimelig i varmemforsyningslovens forstand eller i strid med varmemforsyningslovens prisbestemmelser.

Varmemforsyningsloven er en monopolregulering. Baggrunden er, at produktet (jernvarme) er en monopolprodukt, idet det kun kan leveres i en infrastruktur (et røret), og idet kommunerne bestemmer, hvor der skal være kollektiv varmemforsyning.

Der er derfor ikke tale om et marked eller markedslignende vilkår med frit valg, idet jernvarme ikke kan udskiftes med anden offentligt prisreguleret varmekilde i de områder, der i kraft af kommunernes godkendelsesprocedurer er udlagt til kollektiv varmemforsyning.

Monopolet på kollektiv varmemforsyning modsvarer af, at varmemforsyningen vil have pligt til at kontrahere med enhver forbruger inden for varmemforsynings forsyningsområde, der ønsker at blive tilsluttet til og betale for kollektiv jernvarme, og som betaler omkostningerne til tilslutning efter gældende regulering heraf, medmindre kommunal regulering måtte bestemme andet.

Det er forbruget af kollektivt leveret jernvarme, der i henhold til almindelige regler (navnlig kvasidispositionsloren) udgør det aftaleretlige grundlag for leverandørens pligt til at betale for varmen. Dette følger af sædvane i forsyningssektoren i Danmark, og har støtte i en række afgørelser fra Ankenævnet på Energiområdet, der er nedsat i medfør af forbrugerklageloven.¹

Langt de fleste varmemforsyninger i Danmark har tillige et sæt almindelige leveringsbestemmelser, der fastlægger de generelle vilkår for levering af jernvarmen. Leveringsbestemmelser skal anmeldes til Energitilsynet, hvilket er

¹ B.l.a. Ankenævnet på Energiområdets afgørelse af 31. oktober 2006 (NN mod København Energi), hvor nævnet udtalte: "Udgangspunktet er, at en elforbruger bliver forpligtet over for elselsskabet, når man har tilmeldt sig som forbruger eller burde have tilmeldt sig og påbegynder forbruget, hvorfor klager ikke kan fritages for betaling", samt Ankenævnet på Energiområdets afgørelse af 5. oktober 2006 (NN mod Struer Forsyning Fjernvarme), hvor nævnet udtalte: "Kontraktforholdet mellem den enkelte slutbruger og varmemforsynings-selskabet er reguleret dels af forsyningsens til Energitilsynet anmeldte leveringsbestemmelser, dels af den til enhver tid gældende varmemforsyningslov, samt af andre relevante love. Varmemforsyningsloven indebærer, at en varmemforbruger, der er tilsluttet et kollektivt varmemforsyningsanlæg, har indgået et kunde-forhold med varmemforsyningen i henhold til de anmeldte leveringsbestemmelser, ligesom der er pligt til at betale for den forbrugte jernvarme."

en betingelse for leveringsbestemmelsernes civilretlige gyldighed overfor fjernvarmeforbrugere, jf. varmeforsyningslovens § 21, stk. 3, modsætningsvis.

Enkelte varmeforsyninger har derudover individuelle kontrakter med forbrugere. Det er eksempelvis tilfældet i E.ON's forsyningsområde i Slagslunde, men ikke i alle E.ON's øvrige forsyningsområder på Sjælland.

E.ON Varmes almindelige leveringsbestemmelser for fjernvarme vedlægges som bilag 1.

Leveringsbestemmelserne bygger på brancheforeningen Dansk Fjernvarmes vejledende leveringsbestemmelser. Dansk Fjernvarme drøftede vejledningens indhold med Energitilsynet under udarbejdelsen, og Energitilsynets bemærkninger er indarbejdet i vejledningen.

Særligt om fjernvarmen og baggrunden for prisreguleringen

Ligesom anden regulering vedrørende ledningsbåren energiforsyning, har lovgiver valgt en tæt regulering af prisdannelsen. Ved en vurdering af sagen bør Forbrugerombudsmanden — efter E.ON's opfattelse — være opmærksom på, at at formålet med varmeforsyningsloven, herunder varmeforsyningslovens prisbestemmelser ikke primært er forbrugerbeskyttende. Varmeforsyningsloven søger at understøtte udbredelse af kollektiv varmeforsyning (frem for individuel opvarmning) til gavn for de formål, der er nævnt i varmeforsyningslovens § 1, stk. 1, dvs. den mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige anvendelse af energi og hensynet til at reducere afhængigheden af importeret olie.

Efter § 1, stk. 2, skal varmeforsyningen lægges til rette med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt (dvs. i form af kraftvarme). Herved adskiller varmeforsyningsloven sig fra individuel opvarmning med olie, jordvarme, træpiller, brændeovn mv., der ikke bidrager til forsyningen med el. Den individuelle forbrugers privatøkonomiske interesser skal dermed vægtes som et blandt flere hensyn.

Varmeforsyningslovens § 20 fastslår, hvilke omkostninger der kan indregnes i varmepriserne, som opkræves for levering af fjernvarme. Det følger heraf, at en varmeforsyningsvirksomhed alene kan indregne, hvad der anses som *nødvendige* omkostninger til produktion og distribution af fjernvarme.

Endvidere er det grundlæggende for prisfastsættelsen på varmeforsyningsområdet, at varmeforsyningsvirksomheder skal *"hvile i sig selv"*. Det betyder, at omkostninger til produktion og distribution af fjernvarme skal balancere med virksomhedens indtægter fra kundernes indbetalinger. Fast administrativ praksis har fastslået, at eventuel overdækning eller underdækning på varmeregnskabet i et år skal tilstræbes udlignet over varmepriserne i det efterfølgende år. Formålet hermed er blandt andet, at det er kollektivet af forbrugere, som aftager fjernvarme i de enkelte år, som også bærer omkostningerne forbundet med produktion og distribution af fjernvarme i de pågældende år, således at eventuel underdækning ikke "skubbes frem" til senere forbrugere, som overtager eksisterende tilsluttede ejendomme eller nye ejendomme, som tilsluttes varmeforsyningen.

Det er sædvanen i fjernvarmebranchen, at priserne for levering af fjernvarme er sammensat af to elementer: et forbrugsafhængigt element og et forbrugsafhængigt element. Prisens faste element bør i henhold til gældende praksis fra Energitilsynet dække varmeforsyningsvirksomhedens faste omkostninger til levering af fjernvarme. Det faste element består af to delelementer: et abonnement, der er ens for alle varmekøbere, og en kvadratmeterpris, der fastsættes på grundlag af den forsynede ejendoms størrelse ifølge BBR-registret. De forbrugsafhængige omkostninger skal dækkes af prisens forbrugsafhængige element. Denne varierer med den enkelte forbrugers varmeforbrug.

Energitilsynet fører efter varmeforsyningsloven tilsyn med de af loven omfattede anlægs priser og vilkår. Energitilsynet kan efter lovens § 21, stk. 4, give pålæg om ændring af priser mv., hvis priserne er urimelige eller i strid med loven.

Med hensyn til omstændighederne omkring Nesa's etablering af værket og varmedistributionsnettet i midt-1990'erne skal opmærksomheden henledes på, at udbygningen af den decentrale kraftvarme skete i henhold til folketingsflertallets energipolitik og den lovgivning, der fulgte heraf. Baggrunden var især, at der skulle findes større aftagere til naturgassen fra Nordsøen, og at man ønskede at fremme den decentrale kraftvarme, hvorved forstås kombineret produktion af el og fjernvarme i områder uden for de store centrale kraftværkers varmeforsyningsområde. Udbygningen af den decentrale kraftvarme i landområder underbyggedes af, at naturgaspriserne var lave, og priserne på den solgte el fra de små værker var høje.

Kommunerne spillede de fleste steder en aktiv rolle inden for rammerne af de *planlægningskompetencer, som kommunerne har efter lovgivningen.*

Da udviklingen på gasmarkedet og elmarkedet senere underminerede disse forudsætninger, kunne økonomien ikke længere hvile i sig selv med de indtægter, der kom fra varmeforbrugernes tariffer.

Dette medførte, at Folketinget i 2000 og 2003 allokerede mere end 0,5 mia. kr. til at afhjælpe økonomien hos de trængte barmarksværker, og dermed hos deres kunder. Folketinget vedtog dog, at der ikke skulle gives støtte til de såkaldt elværksejede værker, hvilket reelt var det samme som værkerne i Nesa's område (herunder Slagslunde). I lyset af hvile-i-sig-selv-reguleringen var denne beslutning i det væsentlige neutral for Nesa. Til gengæld kom beslutningen varmeforbrugerne i Nesas område til skade, da de derved gik glip af den støtte, som varmeforbrugerne i andre helt lignende varmeforsyningsanlæg fik. At der ikke blev givet støtte til at fjerne størstedelen af den gamle gæld og underdækninger er en af hovedforklaringerne på, at de tidligere Nesa-værker i dag har ganske høje varmeomkostninger.

Som det fremgår, knytter der sig en række strukturelle forhold til varmeforsyningen i Slagslunde, ligesom i andre mindre bysamfund i hele landet. Disse forhold – høje etableringsomkostninger, underdækning, relativt lille kundegrundlag, højt varmetab på grund af lavt forbrug – vil være ens uanset om

værket og varmedistributionsnettet drives af E.ON, af en kommune eller af et forbrugerejet andelsselskab el.lign.

Med hensyn til underdækning ville den i alle varmforsyningsanlæg under alle omstændigheder skulle finansieres – enten ved lån fra ejerne, eller ved tilskud fra kommunen eller ved lån fra ekstern finansiering (bank el.lign.). Finansieres underdækningen ikke, vil anlægget stå over for insolvens, hvis dets omkostninger ikke kan dækkes af indtægter ved forbrugernes betalinger. Det giver sig selv, at insolvens vil føre til, at værket kan lukkes, og varmforsyningen stopper permanent.

I og med, at der er tale om offentlig monopolregulering, spiller ovennævnte forhold ind på vurderingen efter de tre hensyn, der fremgår af markedsføringslovens § 1.

Varmeforsyningsloven og myndighedernes stillingtagen

E.ON Varmes varmforsyning i Slagslunde drives i henhold til varmforsyningslovens regler. Det indebærer, at priserne er fastsat på baggrund af hvile-i-sig-selv-princippet, som fastslås i lovens prisbestemmelser. Prisbestemmelserne er således sammensat i overensstemmelse med Energitilsynets anbefalinger for, hvordan priserne bør sammensættes. Dette vil i første række sige princippet om omkostningsægte prisfastsættelse. Hermed menes, at varmeværkernes faste omkostninger så vidt muligt dækkes af indtægterne fra den faste afgift og tilsvarende, at værkets variable omkostninger dækkes af indtægterne fra de forbrugsafhængige afgifter (variable afgifter). Dette er udtalt klart i Energitilsynets praksis, som E.ON Varme har henholdt sig til, jf. Energitilsynets afgørelse af 27. februar 2002 vedrørende fastsættelse af fast afgift (Hundslund-Oldrup Kraftvarmeværk amba) (pkt. 20) (vedlagt som [bilag 2](#)).

I sine afgørelser af 17. juni 2002, 28. april 2003 og af 27. juni 2007 fandt Energitilsynet, at det daværende NESA's tarifiering ikke var omkostningsmæssigt bestemt.

I afgørelsen af 17. juni 2002 (vedlagt som [bilag 3](#)) udtalte Energitilsynet således: *"21. at Energitilsynet finder, at det er i strid med varmforsyningslovens § 20, stk. 1, at varmeforbrugerne i AAB afd. 39 betaler en pris for varmeleverancer fra kraftvarmeanlægget, som er fastsat ved en prisformel der medfører, at hele varmeprisen varierer med prisen på naturgas. I henhold til varmforsyningslovens § 20, stk. 1, kan der i prisen for varmen fra NESA Produktion A/S indregnes de i lovbestemmelsen nævnte omkostninger, som er foranlediget af varmeleverancerne."*

I forlængelse heraf fremgår af Energitilsynets afgørelse af 28. april 2003 (vedlagt som [bilag 4](#)) vedrørende varmforsyningen i Skævinge, at

"at det er i strid med varmforsyningslovens § 20, stk. 1, at prisen for fjernvarme i Skævinge leveret fra NESA Produktion A/S beregnes ved en prisformel som medfører, at hele prisen for fjernvarmen varierer med prisen på naturgas. Energitilsynet pålægger derfor NESA Produktion A/S i henhold til varmforsyningslovens § 21, stk. 4, at ændre prisfastsættelsen således, at prisen afspejler det omkostningsmæssige grundlag for produktionen af

fjernvarmen. Pålægget indebærer, at der skal foretages fornyet anmeldelse af priser og grundlaget herfor, jf. varmeforsyningslovens § 21, stk. 1" (understreget her)

I delafgørelsen af 27. juni 2007 (vedlagt som bilag 5) udtalte Energitilsynet:

"Energitilsynets sekretariat vejledte om, at der i priserne højest kan indregnes nødvendige udgifter, og at faste og variable udgifter hver for sig skal være omkostningsægte. Sekretariatet oplyste, at det således ikke var i overensstemmelse med varmeforsyningsloven, at abonnement og fast afgift reguleres med stigningen i nettoprisindekset.

...

I henhold til Energitilsynets og tidligere Gas- og Varmeprisudvalgets praksis skal den faste afgift være omkostningsbestemt, således at den faste afgift dækker varmeforsyningsens forbrugsafhængige omkostninger. Der kan således ske stigninger i den faste afgift i det omfang, der sker stigning i disse omkostninger. Stigninger i forbrugerprisindekset eller lignende, der ikke relaterer sig hertil, kan derimod ikke alene begrunde en stigning i den faste afgift."

Delafgørelsen førte frem til Energitilsynets afgørelse af 26. september 2007 (vedlagt som bilag 6), hvor tilsynet repeterede, at "Energitilsynets sekretariat har i tidligere brev 27. juni 2007 tilkendegivet, at den hidtidige tarifstruktur i Køllers ikke var i overensstemmelse med varmeforsyningsloven og Energitilsynets praksis." Tilsynet sammenfattede herefter E.ON's forslag til kost-ægte tarifiering, og konkluderede derpå:

"Energitilsynets sekretariat finder, at ovennævnte forslag er i overensstemmelse med varmeforsyningsloven og tilsynets praksis og kan tiltræde, at de nye tariffer, efter behørigt varsel overfor forbrugerne og anmeldelse til Energitilsynet, træder i kraft den 1. maj 2008."

Dette er (offentligt) stadfæstet af Energitilsynet ved afgørelse af 25. oktober 2007 (vedlagt som bilag 7), hvor Energitilsynet tog stilling til en klage fra en forbruger i netop Slagslunde. I afgørelsen blev der givet udtryk for, at varmeforsyningsloven ikke var til hinder for, at E.ON Varme opdaterede sine leveringsbetingelser m.v. vedrørende den variable betaling. Fra Energitilsynets afgørelse i sagen citeres:

"Varmeforsyningsloven er ikke til hinder for, at forsyninger omfattet af lovens prisbestemmelser fra tid til anden opdaterer og reviderer deres almindelige leveringsbestemmelser. Varmeforsyningsloven er ej heller til hinder for, at forsyningerne på eget initiativ, og uden at de er parter i sager for Energitilsynet, løbende tilpasser de almindelige leveringsbestemmelser til Energitilsynets praksis, herunder tilsynets praksis om tarifiering af fjernvarmepriser, da der i varmeforsyningsloven ikke findes specifikke bestemmelser om tarifieringsmetoder.

Energitilsynets praksis om tarifiering af fjernvarmepriser indeholder begrebet kost-ægte tariffer. Med kost-ægte tarifiering mener Energitilsynet, at det skal tilstræbes, at tarifelementerne skal dække de omkostninger - faste og variable - som tarifelementerne vedrører.

E.ON Varme Danmark ApS har ifølge den regnskabsmæssige eftervisning af fjernvarmepriserne for varmeåret 2006/2007 en akkumuleret underdækning.

Det vil sige, at de opkrævede fjernvarmepriser i Slagslunde ikke har dækket omkostningerne ved leverancen af fjernvarmen. Varmeforsyningslovens § 20, stk. 1, er ikke til hinder for, at en fjernvarmeforsyning opkræver priser, der ikke dækker de faktiske omkostninger ved leverancen af fjernvarmen. Formålet med § 21, stk. 1, [der menes formentlig § 20, stk. 1] er dog, at fjernvarmeforsyningerne over de priser, som fjernvarmeforbrugerne bliver opkrævet, får dækket de nødvendige omkostninger ved produktionen og leverancen af fjernvarmen.

For så vidt angår leveringsbestemmelserne, er der efter Energitilsynets opfattelse tale om, at de almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering fra NESAs kraftvarmeværk i Slagslunde er en integreret del af den individuelle aftale mellem den enkelte fjernvarmeforbruger i Slagslunde og NESA (nu E.ON Varme Danmark ApS).

Energitilsynet kan uanset den individuelle aftale gribe ind efter varmemforsyningslovens § 21, stk. 4, hvis Energitilsynet finder, at de aftalte priser og betingelser er urimelige efter varmemforsyningsloven. Det har ikke været tilfældet i denne sag."

Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2007 stadfæstedes af Energiklagenævnet den 3. marts 2008 (vedlagt som bilag 8). Energiklagenævnet fremhævede:

"Energiklagenævnet bemærker, at udgangspunktet efter varmemforsyningslovens § 20, stk. 1, er, at varmetariffen skal hvile-i-sig-selv, derved at en varmemforsyningsvirksomhed alene kan indregne de nødvendige udgifter i tariffen, som er forbundet med varmeproduktion og varmemforsyning f.eks. nødvendig udgifter til energi, lønninger med videre. Varmetariffen er således omkostningsbestemt. Tariffen for levering af fjernvarme består af en variabel (forbrugsafhængig) og en fast (forbrugsuafhængig) del.

Energiklagenævnet finder ikke, at en ændring af E.ON's almindelige leveringsbestemmelser således at varmetariffen fastsættes i overensstemmelse med varmemforsyningslovens § 20, stk. 1, er urimelig, jf. varmemforsyningslovens § 21, stk. 4. Energiklagenævnet finder endvidere ikke, at en ændring af E.ON's faste tarif således, at selskabets faste omkostninger dækkes af den faste tarif, er urimelig, jf. varmemforsyningslovens § 21, stk. 4. Energiklagenævnet lægger i den forbindelse vægt på, at en tariffordeling der medfører, at de forbrugsafhængige og de forbrugsafhængige udgifter dækkes af henholdsvis de forbrugsafhængige og de forbrugsafhængige afgifter, sikrer, at tarifieringen er mest rimelig for den enkelte forbruger.

Herefter, og af de af Energitilsynet anførte grunde, stadfæstes Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2007."

Det er korrekt, at Energitilsynet har taget stilling til sagens varmemforsyningsretlige substans.

De heraf afledede civilretlige virkninger har Ankenævnet på Energiområdet taget stilling til ved afgørelse af 19. december 2008 (bilag 9). Ankenævnet udtalte:

"Ensidig ændring af øvrige uopsigelige kontraktvilkår

Ankenævnet har i en tidligere sag i samme forsyningsområde anført følgende i en afgørelse om ændring af vilkåret om fast afgift til ugunst for forbrugere:

"Klager har i 1996 indgået en uopsigelig 20-årig kontrakt om levering af varme fra Slagslunde Kraftvarmeværk. I kontrakten er der henvist til de almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering fra NESA's kraftvarmeværk i Slagslunde af 7. november 1995. I disse bestemmelser er det i punkt 5.5 bestemt, at administrationsbidraget der var fastsat til 2.000 kr. ekskl. Moms, reguleres efter forbrugerprisindekset første gang den 1. januar 1997.

I en vedvarende aftale, som grundet kommunens beslutning om tilslutningspligt ikke giver varmekonsumenten mulighed for at opsiges aftalen, er fjernvarmeværkets adgang til at ændre en gensidig uopsigelig kontrakt yderst begrænset og vil normalt kun kunne accepteres, hvis forudsætningerne for vilkåret har ændret sig væsentligt.

Ved afgørelsen af 21. januar 2005 har Energitilsynet afgjort at bestemmelsen om beregning af administrationsafgiften er i strid med varmeforsyningsloven og har ved afgørelsen givet NESA pålæg om at ændre bestemmelsen således, at afgiften bliver omkostningsbestemt. Under hensyn hertil er nævnet af den opfattelse, at myndighedskravet berettiger indklagede til at ændre bestemmelsen om administrationsbidraget i den indgåede aftale.

Ændringen kan imidlertid ikke ske uden at NESA opsiges vilkåret om beregning af administrationsbidraget, og at NESA samtidig giver oplysning om årsagen til ændringen og med oplysning om den fremtidige beregning af den faste afgift.

Det bemærkes, at nævnet ikke finder, at der i den oprindelige kontrakt er hjemmel til at ændre beregningen for bidraget som sket, ligesom NESA's skrivelser af 15. og 29. juni 2004 ikke kan anses som en opsigelse af vilkåret i kontrakten.

Det er endelig nævnets opfattelse, at opsigelsen over for klager må ske med et rimeligt varsel på ikke under 6 måneder.

Klager gives derfor medhold i sin klage således, at administrationsafgiften skal beregnes i henhold til den oprindelige aftale, indtil opsigelse af vilkåret i overensstemmelse med de ovennævnte oplysninger har fundet sted."

Nævnet har således ikke tilsidesat en ændring af et vilkår til ugunst for forbrugeren, når ændringen dels var nødvendiggjort af udefrakommende forhold og dels er blevet varslet med et forudgående varsel på mindst seks måneder.

Efter det oplyste har indklagede foretaget øvrige justeringer af de almindelige leveringsbestemmelser, som der oprindeligt efter det oplyste ikke er blevet fremsat konkrete indsigelser imod.

Nævnet bemærker, at de oprindelige leveringsbetingelser hjemler i §§ 5.4., 5.6. og 10 giver mulighed for, at der løbende kan foretages ændringer. Forbrugere i forsyningsområdet og dermed også klager har derfor ikke haft rimelig grund til at forvente, at aftalen i sin helhed skulle være helt uændret i alle de 20 år, som uopsigelsesperioden er aftalt til at vare.

Indklagede har således efter det oplyste foretaget ændringer ud fra de med udgangspunkt i de muligheder herfor, som der forelå i de oprindelige leveringsbetingelser, og som er en del af det samlede aftaleforhold mellem forbrugerne og fjernvarmeforsyningen i forsyningsområdet.

Nævnet lægger også efter det oplyste til grund, at de foretagne justeringer følger vejledningerne fra Dansk Fjernvarme, hvorved det indgår i nævnets overvejelser om justeringernes rimelighed, at vejledningerne fra Dansk Fjernvarme er blevet forhandlet med Energitilsynets sekretariat og efterfølgende taget til efterretning af Energitilsynet. Herved er der efter nævnets opfattelse foretaget de fornødne rimelighedsvurderinger i relation til forbrugerne og forsyningsvirksomhederne med henblik på at opnå en generel afbalancering af hensyn til parterne.

På denne baggrund finder nævnet efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og hensynet til en afbalanceret rimelighedsvurdering af parternes interesser, at de øvrige justeringer ikke generelt kan anses for at være til ugunst for forbrugerne.

Nævnet bemærker i øvrigt også, at justeringerne forudgående er blevet varslet, idet der er givet et varsel på mindst 6 måneder, således at nævnets praksis om varsling af ugunstige ændringer også er fulgt ved varsling af ændringer, der ikke anses for at være til ugunst.

Med henvisning til det anførte kan nævnet således ikke i denne sag give klager medhold i det fremsatte krav om, at de øvrige leveringsbestemmelser i de oprindelige aftaledokumenter ikke kan ændres i uopsigelsesperioden."

I relation til nærværende sag henviser E.ON yderligere til E.ON's sammenfattende indlæg af 31. juli 2008 til Ankenævnet.

Ankenævnets retsopfattelse er i overensstemmelse med den retsopfattelse, der kommer til udtryk i Forbrugerklagenævnets afgørelse af 25. november 2004 om prisstigninger for kabel-tv, eller det i afgørelsen indeholdte princip. I afgørelsen lagde Forbrugerklagenævnet vægt på

- at kabel-tv-leverandøren havde monopolstilling
- at leverandørens opsigelsesadgang derfor var begrænset, men at dette ikke indebar, at leverandøren var afskåret fra at kræve kontraktvilkårene revideret, hvis forudsætningerne for vilkårene ændrede sig væsentligt
- at det på tidspunktet for aftalens indgåelse i 1989 ikke var muligt at forudse de efterfølgende års væsentlige ændringer i leverandørens vilkår
- at det derfor var en "urimelig byrde" at leverandøren "i en uvis årrække" skulle være bundet af de gamle aftaler, der var indgået på et tidspunkt, hvor forudsætningerne var helt anderledes.

SVAR PÅ DE KONKRETE SPØRGSMÅL

Ad 1. E.ON's aftaleretlige grundlag med E.ON's kunder

E.ON's aftaleretlige grundlag for varmeforsyningen i Slagslunde er de senest til Energitilsynet anmeldte leveringsbestemmelser, samt de kontrakter, som visse af varmeforbrugerne indgik med Nesa i midten af 1990'erne.

Ad 1.1. Det oprindelige aftalegrundlag

Det oprindelige aftalegrundlag er som anført i henvendelsen, dvs. de bilag 1-3, der er vedhæftet henvendelsen til Forbrugerombudsmanden. Dette oprindelige aftalegrundlag suppleres efter E.ON's opfattelse af varmeforsyningsloven samt dansk rets almindelige regler.

Ad 1.2. Senere ændringer af det oprindelige aftalegrundlag

I november 2003 anmeldte Nesa "Nesa Varme A/S' leveringsbestemmelser for fjernvarmelevering" ([bilag 10](#)).

I 2005 anmeldtes nye leveringsbestemmelser ([bilag 11](#)).

Med virkning fra 1. oktober 2005 skiftede Nesa Varme navn til E.ON Varme Danmark A/S, der senere skiftede navn til E.ON Varme Danmark A/S.

I april 2007 anmeldtes nye leveringsbestemmelser ([bilag 1](#)). Disse trådte i kraft i november 2007.

Leveringsbestemmelserne er generelle for alle E.ON Varmes varmedistributionsanlæg på Sjælland.

Leveringsbestemmelserne implementerer princippet om kost-ægte prisfastsættelse i henhold til Energitilsynets anbefalinger herom.

Det bemærkes, at de gennemførte ændringer i formuleringen af prisbestemmelserne i E.ON Varmes oprindelige leveringsbetingelser for fjernvarmeforsyning i Slagslunde alene indebærer materielle ændringer af principperne for fastsættelse af varmeprisen faste del. Disse ændringer blev gennemført som følge af et pålæg herom fra Energitilsynet, idet de hidtil gældende principper fandtes at stride mod varmeforsyningslovens regler, jf. Energitilsynets praksis herom. Energitilsynets brev til NESA af 21. januar 2005 med pålæg om ændring af varmeprisen faste del er vedlagt som [bilag 12](#).

De ovennævnte ændringer i E.ON Varmes almindelige leveringsbetingelser for fjernvarmeforsyning i Slagslunde har derimod ikke ført materielle ændringer af principperne for fastsættelse af E.ON Varmes forbrugsafhængige priser. De forbrugsafhængige priser fastsættes således både efter de oprindelige leveringsbetingelser og de nugældende leveringsbetingelser i henhold til varmeforsyningslovens prisbestemmelse med henblik på dækning af de nødvendige omkostninger. Ændringerne i leveringsbetingelserne har derfor ikke haft betydning for fastsættelsen af de forbrugsafhængige priser, som E.ON Varme opkræver for levering af fjernvarme i Slagslunde.

Ad 1.2.1. Grundlag og hjemmel

Den ændring der er sket i leveringsbetingelserne for varmeforbrugerne i Slagslunde vedrørende principperne for E.ON Varmes fastsættelse af

varmeprisens faste del efter Energitilsynets pålæg har hjemmel i varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, og de oprindelige leveringsbestemmelser § 10.1, jf., nærmere herom nedenfor.

Det er E.ON's opfattelse, at Energitilsynets offentligretlige pålæg giver E.ON Varme den tilstrækkelige civilretlige hjemmel til at justere og anmelde nye leveringsbestemmelser med nye prisbestemmelser. Ankenævnet på Energiområdet har tiltrådt denne opfattelse i fornævnte afgørelse af 19. december 2008 (jf. bilag 9), som er refereret ovenfor.

Hensynet til varmemeforbrugerne er netop taget i form af Energitilsynets stillingtagen i sagen. Det bemærkes herved, at Energitilsynet den 14. november 2005 (bilag 13) har truffet afgørelse i en sag, der var rejst af en varmemeforbruger fra Slagslunde, og herved udtalte:

"I den konkrete sag må Energitilsynet gøre gældende, at det er den enkelte varmeforsynings opgave at tilstræbe en rationel drift til beskyttelse af de tilsluttede forbrugere. Dette indebærer, at forsyningen i prisen på varmt vand kan lade alle de forhold, der er opregnet i varmeforsyningslovens § 20, stk. 1, der er udtømmende. Hensynet til NESA Varmes overholdelse af bestemmelserne i varmeforsyningsloven må således gå forud for indholdet af de indgåede kontrakter, jf. Energitilsynets afgørelse af 21. januar 2005."

§ 10.1. i de oprindelige leveringsbestemmelser har følgende ordlyd :

"Nærværende bestemmelser er undergivet den til enhver tid gældende lovgivnings bestemmelser samt vedtagelser eller pålæg i henhold hertil. Ændringer i nærværende bestemmelser er kun gyldige efter anmeldelse til Konkurrencerådet (Gas- og Varmeprisudvalget) samt meddelelse til forbrugeren herom."

Det følger af bestemmelsen, at leveringsbestemmelserne er undergivet lovgivningen og pålæg i henhold hertil. Bestemmelsen indeholder således den fornødne hjemmel til at ændre bestemmelser på baggrund af pålæg fra Energitilsynet.

Opmærksomheden henledes tillige på leveringsbestemmelsernes §. 5.1., der ligeledes henviser til varmeforsyningsloven.

1.3. Det aktuelle aftalegrundlag

I april 2007 anmeldtes nye leveringsbestemmelser (bilag 1). Disse trådte i kraft i november 2007.

Leveringsbestemmelserne er generelle for alle E.ON Varmes varmedistributionsanlæg på Sjælland.

Leveringsbestemmelserne implementerer princippet om kost-ægte prisfastsættelse i henhold til Energitilsynets anbefalinger herom.

2. Antallet af kunder, der er berørt af en sådan ændring

E.ON Varmes leveringsbestemmelser af april 2007 gælder for vore

- ca. 240 kunder i Slagslunde

- ca. 600 kunder i Skævinge
- ca. 200 kunder i Hjortekær
- ca. 1700 kunder i Frederikssund
- ca. 120 kunder i Kelleris ved Helsingør
- ca. 90 kunder i Annebergparken ved Nykøbing Sj.
- ca. 400 kunder i Ørslev og Terslev på Midtsjælland.

I alt ca. 3350 kunder.

Det bemærkes, at den i henvendelsen til Forbrugerombudsmanden fremsendte aftale fra 1995 kun har været i brug i Slagslunde, ikke i de andre forsyningsområder.

En lignende situation, som den nærværende sag henleder opmærksomheden på, gør sig efter E.ON's umiddelbare vurdering alene gældende for 1 kunde i Annebergparken.

Generelt gælder, at kunderne de forskellige steder har haft forskellige vilkår, før leveringsvilkårene gjordes helt ens ved hjælp af E.ON Varmes generelle leveringsbestemmelser.

3. Konsekvenser, herunder bl.a. i forbindelse med opkrævning af betaling for ydelser og ophør af aftaleforholdet

Efter E.ON Varmes opfattelse er konsekvensen af leveringsbestemmelserne, at fjernvarmens pris nu følger varmforsyningsloven i højere grad end det var tilfældet førhen.

Det er korrekt, at dette en række steder indebærer, at priserne er steget. Man må dog tage i betragtning, at varmeværkernes omkostninger også er steget. Det gælder f.eks. omkostningerne til indkøb af gas, der steg voldsomt indtil midten af 2008. Havde en forbruger haft individuel olieopvarmning, ville prisstigningerne have været af samme størrelse på grund af korrelationen mellem olie- og naturgaspriserne.

4. Relationen mellem E.ON og den oprindelige leverandør/aftalepart

E.ON Varme Danmark ApS er den samme leverandør/aftalepart (samme CVR-nr.) som den tidligere leverandør/aftalepart, Nesa Varme A/S.

Afsluttende bemærkninger

Det er afgørende at have øje for, at varmforsyning i Danmark er et monopol og ganske tæt offentligt reguleret, herunder navnlig med hensyn til priser og vilkår.

Energitilsynet har i sin praksis udstedt en række retningslinjer, som E.ON ønsker at efterleve, ligesom vi ønsker at efterleve varmforsyningsloven.

E.ON finder, at monopolreguleringen på området – der som et blandt flere hensyn inkluderer hensynet til forbrugernes varmepriser – skaber den tilstrækkelige civilretlige hjemmel til at indrette priser og vilkår i overensstemmelse med den gældende varmforsyningslov. Hvis Energitilsynets offentligretlige afgørelser og anbefalinger ikke havde privatretlig virkning i forhold til

varmeforsyningsvirksomhedernes kunder, ville Energitilsynets beføjelser savne den gennemslagskraft, som er forudsat ved varmeforsyningslovgivningen og den øvrige forsyningslovgivning. En sådan retstilstand kan ikke have formodningen for sig.

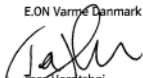
Vi mener på denne baggrund at have ageret i overensstemmelse med den til enhver tid gældende markedsføringslovgivning.

Sagen giver anledning til at give udtryk for, at vi naturligvis har fuld forståelse for den frustration, som varmeregningernes niveau giver. Vi må dog gentage, at situationen har baggrund i værkernes struktur, ikke mindst barmarksproblematikken. Denne problematik kan alene løses af folketingspolitikkerne i samarbejde med landets kommuner, forsyningselskaber og aktive og konstruktive forbrugere.

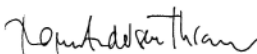
Vi står naturligvis til rådighed for opklarende spørgsmål eller fysisk møde, hvis Forbrugerombudsmanden måtte finde behov herfor eller nytte heraf.

Med venlig hilsen

E.ON Varme Danmark ApS

Torpe Harritshøj
Direktør

Thomas Andersen Thrane
Koncernjurist